

† *Ο Ἐφέσου Πατσίος † *Ο Ἡρακλείας Πανάρετος † *Ο Κυζίκου
 Ἰωακείμ † *Ο Νικομηδείας Διονύσιος † *Ο Χαλκηδόνος Γεράσιμος
 † *Ο Λέρων Γεράσιμος
 † *Αμασείας Σωφρόνιος † *Ο Βόσνας Διονύσιος † *Ο Ρόδον Ἰγρά-
 τιος † *Ο Μελενίκου Διονύσιος † *Ο Τραπεζοῦντος Γρηγόριος † *Ο
 Σαμακοβίου Ματθαῖος».

Νεούνενι καὶ Κασκάπανι (Θρακικὴ Παράδοσις). — Ο ν. Ἀχ. Θ.
 Σαμοθράκης μᾶς ἀπέστειλε τὴν κατωτέρῳ Θρακικὴν παράδοσιν τὴν
 δοπίαν ἐδημιούσιενσε κατὰ τὸ 1903 εἰς τὴν «Ἀττικὴν Ἱριδα». Δὲν μετέβα-
 λε τίποτε ἀπὸ τὴν γλῶσσαν τῆς ἐποχῆς ἔκεινης προσθέσας, μόνον μερικὰ
 εἰς τὸ τέλος.

Ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Β'. ἐν τινι πόλει τῆς Θρά-
 κης τῆς δυσίας τὸ ὄνομα δὲν διαπολεῖται, ταῦθανὸν μεταξὺ Καλλιπόλεως
 καὶ Μαδύτου κειμένης, ἔζη κρονοπανεδαμιών. Πατέρα εἶχε τὸν ἀρχοντα
 τῆς πόλεως, μητέρα δὲ καταγούμενην ἐκ τῶν βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Βυ-
 ζαντίου.

Ἐγενήκαρη ταύτη τῆς δύοις τὸ ὄνομα δὲν ἀναφερεῖ δι παραδόσις
 ἀλλ' οὐτε τὸ εἰκογνευειακὸν αὐτῆς οἰεσσον ὄνομα, ἵδυνατο νὰ διακρίνῃ
 τις τὸ ἀνάστημα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὰ κάλλα τῆς Ἀφροδίτης. Ἡτο κό-
 ρη μόλις 18 ἀριθμοῦσα Μαῖους κρονοπληρούς ζωῆς καὶ σφρίγους παρθε-
 νικοῦ.

Τὰ πάντα, γονεῖς, νεότης, κάλλιη καὶ πλούτη, μέλλον φαιδρὸν καὶ τι-
 μὴ τῇ ἐμειδίων. Ἄλλ' ἵνα καθ' δλα μία κόρη εἶναι εἰντυχῆς τί τῆς ἐλλεί-
 πει; Ἐν μόνον πρὸς τὸ δυοῖον διάνοια τῆς τείνει, ἐν καὶ μόνον διὰ τὸ
 δυοῖον προσπαθεῖ, διὰ τὸ δυοῖον παλμοὺς αἰσθάνεται εἰς τὸ ἀβρόν της
 στῆθος, διὰ τὸ δυοῖον πλάττει ὅνειρα, εἰς τὸ δυοῖον τὰς ἐλπίδας της πά-
 σας ἐμπιστεύεται καὶ τὸ δυοῖον καλοῦσιν ἔρωτα.

Καὶ δὲν ἥργησε νὰ εῦρῃ τὸν ἐκλεκτὸν τῆς καρδίας της.

Ἡ κόρη τοῦ Ἀρχοντος ἡγάπησε, καὶ ἡγάπησε δι' ὅλης αὐτῆς τῆς
 παρθενικῆς δυνάμεως, μὲ δλην τὴν ἀγνότητα, ἥτις περικλείεται εἰς ἐν
 ἀθῷον πλάσμα, εἰς τὸν ἀγνὸν δ' αὐτῆς ἔρωτα ἀνταπεκρίθη νεαρὸς στρα-
 τιωτικός, εἰς τοὺς ὄφθαλμοὺς τοῦ δυοῖον πολεμικὸν μένος καὶ μαχῶν κε-
 ραυνὸς ἀνέθρωσκεν ἔτι. Νεανίας εἰκοσιδιετῆς περίπου ἐξ εὐγενοῦς καὶ αὐ-
 τὸς οἴκου, ἀναστήματος ὑψηλοῦ, μὲ στρατιωτικὸν παράστημα, τὸν σεβα-
 σμὸν εἰς τοὺς βλέποντας αὐτὸν ἐμπνέον.

Αἱ δύο αὗται ψυχαὶ ἡγαπήθησαν, καὶ ἡγαπῶντο ὡς ἀγαπῶνται αἱ

τρυγόνες. Ἡ ἀπηνὴς ὅμως μοῖρα, ή χαλκόπους αὕτη θεὰ ἄλλα, φεῦ! τοῖς
ἐπέκλωθε.

* *

Τοῦ νέου συγγενῆς οὐδεὶς ὑπῆρχε ζῶν, τῆς πόρης δὲ οἱ γονεῖς μετὰ
χαρᾶς τῆς κόρης των τῆς προσφίλοις τὸν ἀγνὸν ἔρωτα καὶ τὸν
νέον ἐν τῷ κόλπῳ τῆς οἰκογενείας των ὡς ἔδιον ἐδέχθησαν τέκνον.

Ἡ ήμέρα τοῦ γάμου ὠρίσθη. Διαταγαὶ τοῦ ἄρχοντος ἐδόθησαν. Νὰ
στολισθῇ ἡ πόλις ἀπάσα, τὰ τῆς λαμπαδοφορίας ἔτοιμα νὰ είναι καὶ ὁ
λαὸς εἰς τῆς ἀγαπημένης του κόρης τοὺς γάμους νὰ παρευρεθῇ.

Μεγάλη κίνησις ἀπὸ πρώτας καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπεκράτει. Μικροί
καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες, γυναῖκες καὶ παρθένοι ἡτοιμάζοντο ποία
κόλλιον νὰ ἐνδυθῇ τῆς ἄλλης τοὺς γάμους τῆς θυγατρὸς τοῦ ἄρχοντος νὰ
τιμήσῃ.

Θριαμβευτικὴ ἐστήθη ἀνὴρ εἰς τὸ μέρος τῆς πόλεως ὅποθεν ἡ γαμή-
λιος συνοδεία νὰ διέλθῃ ἔμελλε, χρυσοὶ, σε τοιαῦτασι ἥσαν γεγραμμένα
τοῦ αὐτοκράτορος τὸ ὄνομα, διλίγοντες κατετέωφ τὸ τοῦ ἄρχοντος. Ἡ δόδος
ὅποθεν ἔμελλον νὰ διέλθωσι, ἐστροφὴ δια παναποτικῶν πολυτελῶν ταπή-
των, κατάμεστος καλλιχρόων καὶ ερδομάνων ἄκρεων, αἱ δὲ σειραὶ τῶν ὀ-
κῶν ἐνθεν κακενθεν καὶ αὐται ἐστοιλισθησαν, τὰς δηρας τὰς ἀποιων κατ-
τα παραπλανητικὰ πλαστικὰ εἰς κισσοῦ καὶ πεύκης περιείσθησαν.

Ἡ οἰκία τοῦ ἄρχοντος ἦτο πληονεκτοπλακημένων. Ἐπὶ ἐπιχρύσου
δὲ θρόνου καθήμενοι πατήρ καὶ μήτηρ ἐδεστόντο τὰ συγχαρητήρια καὶ τὰς
εὐχὰς διλοκήρουσι τῆς πόλεως. Ἀληθῶς δόποια εὐτυχία καὶ χαρὰ εἰς πατέ-
ρα ἡ μητέρα ὑπὸ τοισύτους καλοὺς οἰωνοὺς ἐκδίδοντας τὴν κόρην αὐτῶν.

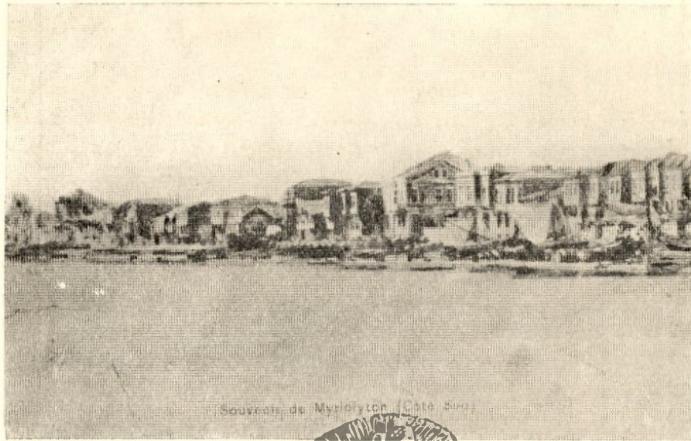
Ἡ στέψις θὰ ἐγένετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἡ δὲ ὠρισμένη ὥρα ἐφθασε.

* *

Πολύφωτοι λαμπτῆρες ἐξαρτώμενοι ἐκ τῶν φατνωμάτων τῆς ἐκκλη-
σίας ἐφώτιζον αὐτήν, ἥστραπτε δὲ ὁ ἐσωτερικὸς αὐτῆς διάκοσμος. Τὸ νε-
αρὸν ζεῦγος δι' ἀνθοστρώτων ὅδῶν διερχόμενον ἐφθασε εἰς τὴν ἐκκλησίαν
ἐνῷ τὸ ἀσφυκτικῶς συνεσφιγμένον ἐκεῖνο πλῆθος παρεμέριζε, καὶ τὸ εὐ-
δαιμονιον ζεῦγος κατέλαβεν τὴν θέσιν αὐτοῦ.

Ἡ τελετὴ τοῦ γάμου ἐτελείωσε καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐξέλθωσιν τῆς ἐκ-
κλησίας.

Οἱ ἥλιοι ἐκλινε πρὸς τὴν δύσιν αὐτοῦ, οὐδὲν δὲ νέφος ἐφαίνετο ὑπὲρ
τὸν δόζοντα. Ἡ ἐσπερινὴ μόνον αὔρα ἐφύσα διλίγον δροσίζουσα τὸ κάθι-
δον ἐκ τοῦ συνωστισμοῦ πλῆθος. Θά ἐνόμιζε τις ὅτι τὰ πάντα εύνοϊκῶς
ἐνήργουν, ὅτι παράνυμφοι τοῦ γάμου ἐκλήθησαν. Καὶ ὅμως . . .

Souvenir de Mytilène - Grèce

*Η νότιος παραλία του Μυτιλήνη πρὸ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Κατασκηνώσεις εἰς τὴν παραλίαν Γάνου μετὰ τὸν σεισμὸν
τῆς 27 Ἰουλίου 1912.

Μόλις ἔξηλθον τῆς ἐκκλησίας καὶ φωναὶ ἀπαίσιοι τῶν κηρύκων ἡκούσιθαν διάτοροι. Ἀποτρόπαιαι ἥκουσθησαν κραυγαὶ καὶ αὐτῆς παγεοώτεραι τῆς χιόνος . . . Τοῦρκοι, Τοῦρκοι . . .

Τὸ πλῆθυς ἐκεῖνο διεσκορπίσθη ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ζητοῦν καταφύγιον. Πλεῖστοι ὑπὸ τῶν φευγόντων κατεπατήθησαν, γυναῖκες ἐκ φόβου ἀπέθανον, πολλοὺς τὸ παγερὸν φάσγανον τῶν Ἀγαρινῶν εἰς τὸν Ἀδην ἔστειλε καὶ δλίγοι μόνον ἐσώθησαν φεύγοντες ἀνὰ τὰ δρη.

Ἡ μέχρι τέως βοηθοῦσα τύχη, ἔγκατέλειπε τὴν κόρην, καὶ ἵσως διὰ παντός. Τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα τῆς κόρης ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἀνηλεῶς, τὰς κεφαλάς των ἐπὶ λογχῶν διαπεράσαντες ἐδείκνυν πρὸς αὐτὴν ὡς νὰ ἥθελον νὰ εἴπωσι εἰς αὐτὴν ὅτι ἡ ίδια τύχη τὴν ἀναμένει.

Πρὸ τῶν ποδῶν τῆς δὲ τὸν ιυμφίον πληγώσαντες ἡμιθανῆ σχεδὸν κατέλιπον.

Μεταξὺ τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων τεράτων, ἔμεινε ἡ κόρη μόνη. Οὐδὲν πλέον ὑπολείπετο στήματα. "Εστοειμε τὸ βλέμμα τῆς πρὸς τὸν πατρικὸν οἶκον, ὃς ἐκεῖθεν τούλαχιστον ἐν τούτῳ τῷ βοήθειαν, ἀλλ' ἀπαίσιον θέαμα ἐκάλυψε τοὺς ὄφθαλμούς της. Φλώρες ὄφρανομήκεις ἐξερεύγοντο ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅλος ἐκεῖνος ὁ κολοσσός ἐγένετο παίγνιον τοῦ πυρός.

Φωνὴ ἀπελασίας ἐπέβαλε, καὶ τὸ παποωτόν τῆς πολὺ μέλιτης διὰ τῶν αἱρῶν χειρῶν τῆς τὴν τύχην ὀπίτειρονα.

"Εμεινε μόνη ἀνὰ μέσον τῶν αἱμούσιων θηρῶν τῶν ἀπαισίων Ὁσμάν. Ἀπὸ ὁδοῦ εἰς ὁδὸν περιέφερον τὴν κόρην ὑβρίζοντες καὶ ἀτιμάζοντες αὐτήν, ὅτε μία φωνὴ βροντώδης ἀπῆχθε. . . . Στήτε . . . Ἡ βροντώδης αὐτὴ ἀλλ' ἀπελπις φωνὴ ἡτο τοῦ νεαροῦ ιυμφίου, δστις μόλις συνήλθεν ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς τὴν δύσιαν ἔροιψαν τὰ ἀλύπητα πλήγματα τῶν Τούρκων, ξιφήρης ὄφρησεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ χριστιανικὸν αἷμα διψῶντος πλήθυνος τὴν κόρην νὰ σώσῃ.

"Ἀλλὰ φεῦ! Μόλις τῆς κόρης τὴν χεῖρα νὰ ἐγγίσῃ ἡ δυνηθή καὶ ἀλύπητον παγερὸν ξιφους κτύπημα τὸν ἥπλωσε κατὰ γῆς.

Ἐνδιαφιστημένος ἀπέθνησκεν παρὰ τοὺς πόδας ἐκείνης, τὴν δύσιαν ἡγάπησεν ὑπερασπίζων αὐτὴν διὰ τῆς ίδιας του ζωῆς.

Πόσον ἀπηνῶς σὲ κατατρέχει ἡ τύχη ὡς κόρη . . .

* *

Ἡ πόλις εἶχε μεταβληθῆ εἰς σφαγεῖον.

Ο ἥμιος ἔδυσεν ὀλοτελῶς, κατέναντι δ' αὐτοῦ ἀνέτειλεν ἡ τοῦ Ἐνδυμίωνος ἐρασθεῖσα, ώχρᾳ καὶ τὴν ὅψιν ὅλως ἀπαίσιον, κρυπτομένη, ὅπισθεν ζιφερῶν νεφῶν ὡς καὶ αὐτὴ νὰ ἐφοβεῖτο ἀπὸ τῆς ἀγρίας ὅψεως τῶν

δπαδῶν τοῦ Μωάμεθ. Ὁλίγον ἔτι ἔρριψε τὰς ψυχρὰς αὐτῆς ἀκτῖνας καὶ ἄφαντος ἐγένετο. Ζοφερὸν σκότος ἐκάλυψε τὴν γῆν, τὸ δὲ σκότος ἥτο ψηλαφητόν.

“Η κόρη ὅμως τί ἀπέγεινε :

‘Απαίσιον οἰωνὸν τὸ ἀγροῖκον ἐκεῖνο πλῆθος τὴν ζελειψιν τῆς σελήνης ὑπολαβόν, ἀφοῦ ἐξήγαγε τὴν κόρην μακρὰν τῆς πόλεως ἐφυλάκισεν εἷς τινα πύργον.

Τὸ μέρος δὲ τοῦτο ὠνόμασαν οἱ μεταγενέστεροι ΚΗΙΖΚΑΠΑΝ ὅπερ τουρκιστὶ σημαίνει φυλακὴν κόρης. Τοῦτο εἶναι τὸ ἐκ παραφθορᾶς καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχον χωρίον Κασκαπάνι καλούμενον.

* *

Τὴν ἐπομένην ἡμέραν ἀμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἡλίου, ἀποφυλακίσαντες τὴν κόρην ὁδήγησαν πρὸς τὴν παραλίαν. Λέμβος μετὰ 12 κωπηλατῶν καὶ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀνωτέρου ἀξιωματούσος ἀνέβενεν αὐτήν, ἵνα ὡς δῶρον αὐτὴν προσφέρῃ εἰς τὸν σεπτὸν τοῦ θυρίου. Ἡ διαταγὴ τῆς ἀναχωρήσεως ἐντὸς δλίγους ἐδόθη καὶ ἡ λέμβος διέπιπτε τὸν μελανείμονα πόντον, τὰ ὕδατα τοῦ ὅποιου ὑπὸ τῆς πομπᾶς διγένεντα περιέβαλον αὐτὴν διὰ τηλαμούνας, καταληφντος εἰς ὅλην φιλοφορίζομενος τὸν πόντον αὐτίνας τοὺς εἰσόργετους ἄνθρους εἰς τακαζίαν ἐνάλιον.

“Ἡ λέμβος ἀπεμακρύνετο τῆς πιπούνης λέγουσι δὲ ὅτι ἐφ” ὅσον ἡ λέμβος ἐπροχώρει, ἡ κόρη ἔρριπτε πόμη εἰς τὴν θάλασσαν ἔνθεν κάκειθεν τῆς λέμβου, τὸ δόποιον πρὶν ἔτει επιμέθασθη ἐλέχε λάβῃ μεθ’ ἔαυτῆς ἐκ τοῦ πατρικοῦ ἐδάφους. ‘Ἄλλ’ ὁ τοῦ θαύματος. Ἡ θάλασσα μετεβάλλετο εἰς ξηράν. Ἐρριπτεν δλονέν, μέχοις οὐκ ἐσώθη τὸ χῶμα. Τὴν ποδεάν της τέλος λύσασα καὶ τινάξασα αὐτὴν ἔρριψεν εἰς τὴν θάλασσαν. ‘Ἄλλα μετ’ αὐτῆς διαφυγοῦσα τὴν προσοχὴν τῶν φρουρῶν ἔρριψεν ἔαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ οὕτω ἐτελείωσαν τὰ βάσανά της.

Τὸ μέρος τοῦτο εἰς τὸ δόποιον ἐσώθη τὸ χῶμα καὶ ἔρριψεν ἔαυτὴν εἰς τὰ ὕδατα ὠνομάσθη τουκεντή, τοῦτέστι ἐσώθη.

‘Ἐκ τοῦ τουκεντή δὲ τούτου προέκυψε τὸ σημερινὸν Ντουκένι.

Τὴν ὡραίαν ταύτην παράδοσιν συνάμα δὲ καὶ εὑφυά φέρουσιν ἀνὰ τὰ στόματά των οἱ κάτοικοι τῶν δύο χωριδίων τούτων, μετ’ ἐγκαυχήσεως μάλιστα καὶ ὑπερηφανείας δεικνύοντες καὶ ὑψωμά τι, παριστάνον συμβολικῶς τὴν λέμβον ἀπὸ τῆς δόποιας ἡ κόρη ἔρριψεν ἔαυτὴν εἰς τὴν θάλασσαν.

* *

‘Ἡ ὡς ἄνω παράδοσις φαίνεται ὅτι ἔχει σχέσιν μὲ τὴν γεωλογικὴν

ΑΚΑΔΗΜΑΙΑ ΑΟΗΝΩΝ

διάπλασιν τοῦ ἔδάφους, διφειλομένην εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου βραδέως μὲν ἀλλὰ σταθερῶς γινομένας προσχώσεις.

Ο. A. Viquesnel διασχίσας τὴν Θράκην, κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα, καὶ περιγράφων τὸν Ἐβρον¹⁾, ἀναφέρει ὅτι οἱ γεωγραφικοὶ χάρται μέχρι τῆς ἐποχῆς του ἐσημείουν εἰς τὰ μεσημβρινὰ παράλια τῆς Θράκης, κόλπον εἰσχωροῦντα μεταξὺ Αἴνου, Φέρετζικ (Φέρραι) καὶ Κεσσάνης. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του ὅμως, προσθέτει, ὁ κόλπος ἐκεῖνος, ἔχων τὸν μυχόν του εἰς τὰς Φέρρας, εἰλές μεταβληθῆ εἰς λειμῶνα πλήρη ἐλῶν κατὰ τὸ θέρος καὶ πολλάκις πλημμυροῦντα κατὰ τὸν χειμῶνα. Ἀσφαλῶς δὲ λειμῶν οὗτος τοῦ Viquesnel, εἶναι ή ὑπὸ τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ Ἐβρου σχηματισθεῖσα νησίς, γνωστὴ ὑπὸ τῷ ὄνομα Γκιασούρ-Αντά, περὶ τῆς ὅποιας τόσος ἐγένετο λόγος κατὰ τοὺς τελευταίους χρόνους, κατὰ τὴν διαχράσιν τῶν Ἑλληνο-τουρκικῶν συνόδων, καὶ ή ὅποια ἐπεδικάσθη τελειωτικῶς εἰς τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλλοτε, ἔξαπολονθεῖ, ὁ αὐτὸς συγγραφεὺς, τὰ πλοῖα τῆς Αἴνου ἀνήρχοντο τὸν ποταμὸν μέχρι τῆς Ἀδραμμούτας μεταφέροντα φορτίον 80—350 στατήρων ($3\frac{1}{2}$ — $15\frac{1}{2}$ τόννοιον φορτίου).

Ἡδη ὅμως, τὸ ἀπὸ Αἴνου μέχρι Φερετζίκ διατητήμα, δὲν δύναται νὰ διεξαχθῇ παρὸν ἀπὸ μικρὰ πλούσια μετανατούσια (βάρκες). Τὰ μηνά λα πλοῖα σταματοῦν πλαίσιον τῆς τελευταίας εἰδῆς πολεως ἕπον ἐγενέτη ταῦτα η πεταφόρα ἐμπορευμάτων.

Τοῦτο εἶναι ἀληθές, οἱ δὲ πλαϊδιεροι τῶν κατοίκων ἐνθυμοῦνται ὅτι τὰ πλοῖα προσωριμίζοντο παρὰ τὸ εποτελοῦν φρούριον τῆς πόλεως παρὰ τὴν θέσιν (Τσουκαλαριά) ὅπου σάζενται ἀκόμη καὶ σήμερον οἱ κοίκοι εἰς τοὺς ὅποιους προσέδενον αὐτά.

Ἐπίσης καὶ παρὰ τὸ Κουροῦ-Τάς ήμ'σειαν ὥραν περίπου πρὸς Βεργᾶν τῆς πόλεως.

Κατὰ τὸν Βιργίλιον (Αἰνειάδος Γ, 16—18) ή Αἴνος ήτο παραλία εἰς τὸ βάθος ἐνὸς κόλπου ὃπου ὁ Αἰνείας φεύγον ἐκ Τροίας ἡναγκάσθη νὰ προσορμισθῇ εἰς τὰ Θρακικὰ παράλια ἐνῷ σήμερον ή πόλις ἀπέκει ήμίσειαν καὶ πλέον ὥραν ἀπὸ τῆς παραλίας.

Κατὰ τὸν μέσον αἰῶνα, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων ή θάλασσα ἐφθανε μέχρι τοῦ κεντρικοῦ φρουροῦν κατὰ τὴν οητὴν μαρτυρίαν τοῦ

1) A. Viquesnel: *Voyage dans la Turquie d'Europe.—Description physique et géologique de la Thrace,—avec 54 planches in folio.* (Τόμ. Β', σελ. 268).

Η Χώρα τῶν Γανοχθόνων πρὸ τοῦ σεισμοῦ τοῦ 1912.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Μέγαρον Στρατιᾶς Θράκης ἐν Ἀδριανούπολει ἐπὶ Ἑλληνικῆς
Διοικήσεως τῆς Θράκης 1920—1923.

'Από τὴν Συλλογὴν Α. Σαμοθράκη.

Αγιάσσες Θεσμοφράκη
ΙΑΤΡΟΥ
Θρακική Αρχ.
1. Ι. Σ! 1941
v. 404-411
ΝΤΟΥΚΕΝΙ ΚΑΙ ΚΑΣΚΑΠΑΝΙ
(Θρακική Παράδοσις)

Ἐπί τῆς βασιλείας Ἀνδρονίκου τοῦ Β'. ἐν τινὶ πόλει τῆς Θράκης τῆς ὁποίας τό ὄνομα δέν διασώζεται, πιθανόν μεταξύ Καλλιπόλεως ή αἱ Μαδύτου κειμένης, ἐζη κόρη πανευδαίμων. Πατέρα εἶχε τόν ἄρχοντα τῆς πόλεως, μητέρα δέ καταγόμενην ἐν τοῦ βασιλικοῦ οἴκου τοῦ Βυζαντίου.-

Ἐν τῇ κόρῃ ταύτῃ τῆς ὥποιας τὸ ὄνομα δέν ἀγαφέρει ἡ παράδοσις, ἀλλ' οὐτε τὸ οἰκογενειακόν αὐτῆς διέσωσεν ὄνομα, ἡδύνατο νά διαιρίνη τις τὸ ἀνάστημα τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τὰ πάλλη τῆς Ἀφροδίτης. Ἡτο κόρη Ι8 μόλις ἀριθμοῦσα Μαϊουσις, κόρη πλήρους ζωῆς καὶ σφράγιγους παρθενικοῦ.—

Τά πάντα, γονεῖς, ρεστέ, οὐαλή καί πλούτη, μέλλον
φαιδρόν καί τιμή τῇ επιτοίκων. Καὶ ἵνα καθ' ὅλα μία ιδρη
εἴναι εὐτυχής τί τῆς ἀλλαγῆς. Εν μόνον πρός τό ὄποιον
διένοια της τείνει, έν καὶ δένον διά τὸ ασπεν προστάτει
διά τό ὄποιον παλμούσι πλοθίνεται εἰς τό αβρόν της στήθος,
διά τό ὄποιον πλάττει ἐγκέφαλον, εἰς τό ὄποιον τάς ἐλπίδας
της πάσας ἐμπιστεύεται καθ' τό ὄποιον καλοῦσι γέρωτα.

Καὶ δέν ἥργησε νά ευρῃ τόν ἐκλεκτόν τῆς καρδίας
της.-
‘Η ιδρη τοῦ “Αρχοντος ἡγάπησε, καὶ ἡγάπησε δι’ ὅλης
αὐτῆς τῆς παρθενικῆς δυνάμεως, μέ δηλην τήν ἀγνότητα ήτις
περικλείεται εἰς ἐν ἀθῶν πλάσμα, εἰς τόν ἀγνόν δ’ αὐτῆς
ἔρωτα ἀνταπειρίθη νεαρός στρατιωτικός, εἰς τούς ὁφθαλμούς
τοῦ ὅποίου πολεμικόν μένος καὶ μαχῶν κεραυνός ἀνέθρωσκεν
ἔτι. Νεανίας εἴκοσι διετής περίπου ἐξ εύγενοῦς καὶ αὐτός
οἶκου, ἀναστήματος ὑφηλοῦ, μέ στρατιωτικόν παράστημα, τόν
σεβασμόν εἰς τούς βλέποντας αὐτόν ἐμπνέον.-

Αἱ δύο αἴται φυχαὶ ἡγαπήθησαν, οὐαὶ ἡγαπῶντο ὡς ἀγα-
πῶνται αἱ τρυγόνες. Ἡ ἀπηνῆς ὅμως μοῖρα, ἡ χαλιόπους αὐ-
τῇ θεά ἄλλα, φεῦ : τοῖς ἐπέκλωθε.-

ο^οο

Τοῦ νέου συγγενής οὐδείς ύπηρχε ζῶν, τῆς κόρης δέ οἱ γονεῖς μετά χαρᾶς τῆς κόρης των τῆς προσφιλοῦς τόν ἄγνον ἔμαθον ἔρωτα καὶ τόν νέον ἐν τῷ ιόλπῳ τῆς οἰκογενεί- ας των ὡς ἕδιον ἐδέγνησαν τέννονος.-

2

· Η ήμέρα τοῦ γάμου ὡρίσθη. Διαταγαῖ τοῦ ἄρχοντος ἐδόθησαν: Νά στολισθῇ ἡ πόλις ἅπασα, τά τῆς λαμπαδοφορίας ἔτοιμα νά εἶναι καὶ ὁ λαός εἰς τῆς ἀγαπημένης του κόρης τούς γάμους νά παρευρεθῇ.-

Μεγάλη κίνησις ἀπό πρωΐας καθ' ὅλην τήν πόλιν ἐπεκράτει. Μικροί καὶ μεγάλοι, νέοι καὶ γέροντες, γυναῖκες καὶ παρθένοι ἡτοιάζοντο ποία κάλλιον νά ἐνδυθῇ τῆς ἄλλης τούς γάμους τῆς θυγατρός τοῦ ἄρχοντος νά τιμήσῃ.-

Θριαμβευτική ἐστήθη ἀψίς εἰς τό μέρος τῆς πόλεως ὅπόθεν η γαμήλιος συνοδείᾳ νά διέλθῃ ἔμελλε, χρυσοῖς δέ γράμμασι ἵσαν γεγραμμένα τοῦ αὐτοκράτορος τό ὄνομα. ὀλίγον δέ κατωτέρῳ τό τοῦ ἄρχοντος. Η ὁδός ὅπόθεν ἔμελλον νά διέλθωσι, ἐστρώθη διά δαμασκινῶν πολυτελῶν ταπήτων, κατάμεστος καλλιχρόων καὶ εύδημων ἀνθέων, αἱ δέ σειραὶ τῶν οἰκιῶν ἔνθεν κακεῖθεν καὶ αὗται ἐστολίσθησαν, τάς θύρας τῶν ὀποίων καὶ τά παράθυρα πλαίσια ἐν κισσοῦ καὶ πεύκης περιέθεον.-

Η οίκα τοῦ ἄρχοντος ἦτο πλήρης προσκειλημένων. Επί ἐπιχρύσου δέ θρόνου καθήμενοι πάτερ καὶ μήτηρ ἐδέχοντο τά συγχαρητήρια καὶ τάς εὔχες ὀλοκλήρου τῆς πόλεως. Αληθῶς ὅποια εὔτυχία καὶ φρούριον εἰς πατέρα τοῦ μητέρα ὑπὸ τοῦ φύτους καλαύδωνούς ἐκδίδοντας τήν κόρην αὔτων.-

Η στέψις θά ἐγένετο ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἡ δέ ὡρισμένη ὥρα ἔφθασε.-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΩΝΩΝ

Πολύφωτοι λαμπτῆρες ἐξαρτώμενοι ἐν τῶν φατνωμάτων τῆς ἐκκλησίας ἐφώτιζον αὐτήν ἥστραπτε δέ ὁ ἐσωτερινός αὐτῆς διάκοσμος. Τό νεαρόν ζεῦγος δι' ἀνθοστρώτων ὀδῶν διερχόμενον ἔφθασε εἰς τήν ἐκκλησίαν, ἐνῷ τό ἀσφυκτικῶς συνεσφιγμένον ἐκεῖνο πλῆθος παρεμμέριζε, καὶ τό εϋδαιμον ζεῦγος κατέλαβεν τήν θέσιν αὐτοῦ.-

Η τελετή τοῦ γάμου ἐτελείωσε καὶ ἐπρόκειτο νά ἐξέλθωσιν τῆς ἐκκλησίας.-

Ο ἥλιος ἔκλινε πρός τήν δύσιν αὐτοῦ, οὐδέν δέ νέφος ἔφαίνετο ὑπέρ τόν ὄρίζοντα. Η ἐσπερινή μόνον αὔρα ἔφύσα δλίγον δροσίζουσα τό κάθιδρον ἐν τοῦ συνωστισμοῦ πλῆθος. Θά ἐνδμιζέ τις ὅτι τά πάντα εύνοϊκῶς ἐνήργουν, ὅτι παράνυμφοι τοῦ γάμου ἀκλήθησαν. Καὶ ὅμως.....

Μόλις ἐεῆλθον τῆς ἐκκλησίας καὶ φωναὶ ἀπαίσιοι τῶν αηρύνων ἡκούσθησαν διάτοροι. Αποτρόπαιαι ἡκούσθησαν ιραυγαὶ καὶ αὐτῆς παγερώτεραι τῆς χιόνος..... Τοῦρκοι, Τοῦρκοι.....

Τό πλῆθος ἐκεῖνο διεσκορπίσθη ἀνά τάς ὁδούς ζητοῦν
καταφύγιον. Πλεῖστοι ὑπό τῶν φευγόντων κατεπατήθησαν, γυναι-
κες ἐκ φόβου ἀπέθανον, πολλούς τό παγερόν φάσγανόν τῶν Ἀγα-
ρινῶν εἰς τόν "Ἄδην ἔστειλε καί ὀλίγοι μόνον ἐσώθησαν φεύ-
γοντες ἀνά τά ὄρη.-

'Η μέχρι τέως βοηθοῦσα τύχη, ἐγκατέλιπε πλέον τήν
κόρην, καὶ ἵσως διά παντός. Τόν πατέρα καὶ τήν μητέρα τῆς
κόρης ἀφοῦ ἐφόνευσαν ἀνηλεῶς, τάς κεφαλάς των ἐπὶ λογχῶν
διαπεράσαντες ἐδείνυνον πρός αὐτήν ὡς νά ἥθελον νά εἴπωσι
εἰς αὐτήν ὅτι ή ἴδια τύχη τήν ἀναμένει.-

Πρό τῶν ποδῶν της δέ τόν νυμφίον πληγώσαντες ἡμιθανῆ
σχεδόν κατέλιπον.-

Μεταξύ τῶν ἀνθρωπομόρφων ἐκείνων τεράτων, ἔμεινε ἡ κόρη
ρη μόνη. Οὐδέν πλέον ὑπολείπετο στήριγμα, "Εστρεφε τό βλέμμα
της πρός τόν πατρινόν οἶκον, ὡς ἐκεῖθεν τούλαχιστον ζητοῦσα
βοήθειαν, ἀλλ' ἀπάσιον θέαμα ἐκάλυψε τούς ὄφθαλμούς της. Φλό-
γες οὐρανομήκεις ἐξερεύγοντε ἐκ τῆς οἰκίας, καὶ ὅλος ἐκεῖνος
ὅ κολοσσός ἐγένετο παγνιτοῦ τοῦ ~~μυστόστημα~~ συρρυτοῦ...-

Φωνή ἀπελπιστοῦ ἐφεύσκε, καὶ τό πρόσωπόν της τό γλυκύ
ἐκάλυψε διά τῶν ἀβρῶν χειρῶν της τήν τύχην οἰκτήριουσα.-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ **ΑΟΗΝΩΝ**
Βιβλίο μόνη τούτη μέσον τῶν αἱματόρων φηρετοῦται
σίων θαμάν. Ἀπό ὅδοιν εἰς ὅδον περιέφερον τήν κόρην ὑβρί-
ζοντες καὶ ἀτιμάζοντες αὐτήν, διε μία φωνή βροντώδης ἀπήχη-
σε.....Στῆτε.....! Η βροντώδης αὐτῇ ἀλλ' ἀπελπις φωνή
ἥτο τοῦ νεαροῦ νυμφίου, ὅστις μόλις συνηλθεν ἐκ τῆς καταστά-
σεως εἰς τήν ὁποίαν ἔρριφαν τά ἀλύπητα πλήγματα τῶν Τούρων,
ξιφήρης ὕρμησεν ἐν μέσῳ τοῦ ἀγρίου καὶ χριστιανικόν αἷμα
διφῶντος πλήθους τήν κόρην νά σώσῃ.-

'Ἀλλά φεῦ! Μόλις τής κόρης τήν χεῖρα νά ἔγγισῃ ἡδυνή-
θη καὶ ἀλύπητον παγερόν εἴφος ιτύπημα τόν ἥπλωσε κατέ γῆς.

Βύχαριστημένος ἀπέθηκε παρά τούς πόδας ἐκείνης, τήν
ὅποιαν ἡγάπησεν ὑπερασπίζων αὐτήν διά τῆς ίδιας του ζωῆς.-

Πόσον ἀπηνῶς σέ κατατρέχει η τύχη ὡς κόρη.....

ο
οο

'Η πόλις εἶχε μεταβληθῆ ἐις σφαγεῖον.

'Ο ἥλιος ἔδυσεν δλοτελῶς, κατέναντι δ' αὐτοῦ ἀνέτειλεν
εἰς τό στερέωμα ἡ τοῦ Ἐνδυμίωνος ἐρασθεῖσα, ὡχρά καὶ τήν
ὅψιν ὅλως ἀπαίσιον, κυρπτομένη, ὅπισθεν ζοφερῶν νεφῶν ὡς καὶ
αὐτή νά ἐφοβεῖτο ἀπό τῆς ἀγρίας ὅφεως τῶν ὄπαδῶν τοῦ Ιωά-
μεθ. Ὁλίγον ἔτι ἔρριφε τάς ψυχράς αὐτῆς ἀκτῖνας καὶ ἀφαντος
ἐγένετο. Ζοφερόν σκότος ἐκάλυψε τήν γῆν, τό δέ σκότος ἥτο φη-

λαφητόν.-

‘Η ιδρη δύμως τις ἀπέγεινε;

‘Ἀπαίσιον οἰωνόν τό ἀγροῦκον ἐκεῖνο πλῆθος τήν ἐκλειφιν τῆς σελήνης ὑπολαβόν, ἀφοῦ ἐξήγαγε τήν κόρην μακράν τῆς πόλεως ἐφυλάκισεν εἴς τινα πύργον.-

Τό μέρος δέ τοῦτο ὡνόμασαν οἱ μεταγενέστεροι ΧΗΙΖΚΑΠΑΝ ὅπερ τουρκιστὶ σημαίνει φυλακήν κόρης. Τοῦτο εἶναι τό ἐν παράφθορᾶς καὶ σήμερον ἔτι ὑπάρχον χωρίον Κασμαπάνι παλούμενον.-

ο ο

Τήν ἐπομένην ἡμέραν ἄμα τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἥλιου, ἀποφυλακίσαντες τήν κόρην ὕδργησαν πρός τήν παραλίαν. Λέμβος μετά Ι2 ιωπηλατῶν καὶ ὑπό τάς διαταγάς ἀνωτέρου ἀξιωματικοῦ ἀνέμενεν αὐτήν, ἵνα ὡς δῶρον αὐτήν προσφέρῃ εἰς τόν σεπτόν του κύρθον. ‘Η διαταγή τῆς ἀνωμοήσεως ἐντὸς ὀλίγου ἐδόθη καὶ ἡ λέμβος διέσχιζε τόν μολινέρουν πόντον, τά ύδατα τοῦ ὁποίου ὑπό τῆς πρώτας διχαλούρουν περιεβαλον αὐτήν διά πλαισίου ἀφορίζοντος, παταλήγοντος εἰς δλεῖν φωσφορίζουσαν εἰς τάς πρωτήν τοῦ πατέρος τοῦ εὔερετοῦ ἥλιου, εἰς τοιούτην ἐνέλιψεν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΩΝΩΝ

‘Η λέμβος ἀπειλούμενον τῆς πατρίου γῆς, λέγουσι δέ ὅτι ἐφ’ ὅσον ἡ λέμβος ὀπροκύρευε. ἡ ιόρη ἔρριπτε χῶμα εἰς τήν θάλασσαν ἔνθεν πακεῖθεν τῆς λέμβου, τό δόποῖον πρίν ἔτι ἐπιβιβασθῇ εἶχε λάβη μεθ’ ἐαυτῆς ἐν τοῦ πατρικοῦ ἐδάφους. ‘Αλλ’ ὅτου θαύματος. ‘Η θάλασσα μετεβάλλετο, εἰς ξηράν. Τήν ποδεάν τῆς τέλος λύσασα καὶ τινάξασα αὐτήν ^{εργαζόμενη} εἰς τήν θάλασσαν. ‘Αλλά μετ’ αὐτῆς διαφυγοῦσα τήν προσοχήν τῶν φρουρῶν ἔρριψεν ἐαυτήν εἰς τήν θάλασσαν καὶ οὕτω ἐτελετῶσαν τά βασανά της.-

Τό μέρος τοῦτο εἰς τό δόποῖον ἐσώθη τό χῶμα καὶ ἔρριψεν ἐαυτήν εἰς τά ύδατα ὀνομάσθη πτουκεντή, τούτεστι ἐσώθη.

‘Εκ τοῦ πτουκεντή δέ τούτου προέκυψε τό σημερινόν

Πτουκένι.-

Τήν ὠραῖαν ταύτην παράδοσιν συνάμα δέ καὶ εὐφυῖ φέρουσι ἀνά τά στόματά των οἱ κάτοικοι τῶν δύο χωριδίων, τούτων μετ’ ἐγκευχήσεως μάλιστα καὶ ὑπερηφανείας δεικνύοντες καὶ ὕφωμά τι, παριστάνον συμβολικῶς τήν λέμβον ἀπό τῆς ὁποίας ἡ ιόρη ἔρριψεν ἐαυτήν εἰς τήν θάλασσαν.-

F Ερροι-
ωλεγ ἐν-
νεν, με-
χρις οῦ
Ζωιδηγή
χώμα.

"Η ώς άνω παράδοσις φαίνεται ότι έχει σχέσιν μέ τήν γεωλογικήν διάπλασιν τοῦ ἐδάφους, ὁφειλομένην εἰς τάς ὑπό τοῦ ποταμοῦ "Εβρου βραδέως μέν ἀλλά σταθερῶς γένομένας προσχώσεις.-

'Ο Α. Viguersnel διασχίσας τήν Θράκην, κατά τόν πρό παρελθόντα αἰώνα, καί περιγράφων τόν "Εβρον, ἀναφέρει ότι οἱ γεωγραφικοὶ χάρται μέχρι τῆς ἐποχῆς του ἐσημείουν εἰς τά μεσημβρινά παράλια τῆς Θράκης, ιόλπον εἰσχωροῦντα μεταξύ Αἴνου, Φέρετζικ (Φέρραι) καί Κεσσάνης. 'Επι τῆς ἐποχῆς του ὅμως, προσθέτει, ὁ ιόλπος ἔκεινος ἔχων τόν μυχόν του εἰς τάς Φέρρας, εἶχε μεταβληθῆ ἐις λειμῶνα πλήρη ἐλῶν κατά τό θέρος καί πολλάκις πλημμυροῦντα κατά τόν χειμῶνα.' Ασφαλῶς ὁ λειμών οὗτος τοῦ Viguersnel, εἶναι ἡ ὑπό τοῦ δέλτα τοῦ ποταμοῦ "Εβρου σχηματισθεῖσα νησίς, γνωστή ὑπό τό ὄνομα Γκιαούρ-Αντά, περὶ τῆς ὥποιας τόσος ἐγένετο λόγος κατά τούς τελευταίους χρόνους, κατά τήν διαχράξιν τῶν 'Ελληνο-τουρκικῶν συνόρων, καί ἡ ὥποια ἐπεδημάσθη τελειωτικῶς εἰς ταύτην την περίοδο,-

"Αλλοτε, ἔξαιρος μὲν τόπος συγγραφεύς, τά πλοῖα τῆς Αἴνου ἔννορχοντα τόν ποταμόν μέχρι τῆς 'Άδριανον πόλεως μεταφερούντα φόρτια 80-350 στεκτήμαν (300 - 150 σόγνανας καρπίτου)

"Ηδη ὅμως, τό ίδινον μέχρι Φέρετζικ διάστημα, δέν δύναται νά διεξαχθῆ παρά πέρι μεκρά πλοιάρια μικροῦ βυθίσματος (βάρνες) Τά μεγάλα πλοῖα στηματοῦν πλησίον τῆς τελευταίας αὐτῆς πόλεως ὅπου ἐνεργεῖται ἡ μεταφορά τῶν ἐμπορευμάτων.-

Τοῦτο εἶναι ἀληθές, οἱ δέ παλαιότεροι τῶν κατοίκων ἔνθυμοῦνται ότι τά πλοῖα προσωριζόντο παρά τό ἐξωτερικόν φρούριον τῆς πόλεως παρά τήν θέσιν (Τσουκαλαριά) ὅπου σώζονται ἀκόμη καί σήμερον οἱ ιρίνοι εἰς τούς ὥποιούς προσέδενον αὐτά.-

'Επίσης καί παρά τό Κουροῦ-Τάς ἡμίσειαν ὥραν περίπου πρός Βορρᾶν τῆς πόλεως.-

Κατά τόν Βιργίλιον (Αΐνειάδος Γ, Ι6-Ι8) ἡ Αΐνος ἦτο παραλία εἰς τό βάθος ἐνός ιόλπου ὅπου ὁ Αΐνειας φεύγων ἔκ τροιας ἡναγκάσθη νά προσορμισθῇ εἰς τά θρακινά παράλια ἐνῷ σήμερον ἡ πόλις ἀπέχει ἡμίσειαν καί πλέον ὥραν ἀπό τῆς παραλίας.-

① A. Viguersnel : Voyage dans la Turquie d'Europe. - Description physique et géologique de la Thrace, - avec 34 planches in folio. (τόμ. Β, συγ. 268.).

Κατά τόν μέσον αἰώνα, ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῶν Παλαιολόγων
ἡ θάλασσα ἔφθανε μέχρι τοῦ κεντρικοῦ φρουρίου κατά τήν ὥητήν
μαρτυρίαν τοῦ ἴστορικοῦ Παχυμέρη (Βιβλ. Γ. 27) ὅστις διηγούμενος
τὰ τῆς πολιορκίας τῆς Αἴνου ὑπό τῶν Βουλγάρων κατά τὸ 1265
πρὸς ἀπελευθέρωσιν τοῦ ἐκεῖ φρουρούμενου ἐκπεσόντος Σουλτά-
νου τοῦ Ἰκονίου 'Αζατίνου, ἀναφέρει ὅτι τήν μεθεπομένην τῆς
συνθηκολογήσεως μετά τῶν πολιορκητῶν ἐνεφάνησαν τά πλοῖα τά
ὅποῖα ἐντός ὁλίγου " Ἐνώρμουν πρὸς τοῖς λιμέσιν "⁽¹⁾

'Ο δέ Κατακούηνδος (Τόμ. Β) ἀναφέρει ὅτι ἡ Βήρα
(νῦν Φέρραι) κατά τὸ 1312 ἔχρησίμευεν ὡς σταθμός τοῦ Βυζαν-
τινοῦ ναυτικοῦ: "Ἐλθών δέ εἰς Βήραν ἔνθα αὐτῷ ὠρμίζοντο
αἱ νῆες κατά τὸν Ἐβρον ποταμόν." Ἐκ τῆς μαρτυρίας ταύτης
φαίνεται ὅτι τήν ἐποχήν ἐκείνην δέν εἶχεν ὑποστῆ φάσι σημε-
ρινάς προσχώσεις, ὥστε καὶ μεγάλα πλοῖα ἡδύναντο νά ἀναπλέουν
τόν ποταμόν.-

Γ στομίου
Ιοῦ αστομοῦ
Ἐθρου ἤτο βα-
δύλερον, καὶ

F/ΦΑΚΩΡΙΔΑ
ΛΑΗΑ ΔΗΜΗΤΡΙΑ
ΛΑΝΓΥΛΑΝ

Μετά τ' ἄγνωτέρην ἐποχεριγμέθα εἰς τόν *Kidmezenel*,
ὅστις ἀναφέρει ὅτι, διερχόμενος διό το χωρίον *Solunja* (ω/F
τηνωντηνων κείμενον ἡμίστερην πριν περίπομ νοτιοδυτικῶς
τῆς Κεσσάντης ἥκουσε επός τινος γέροντος ὅτι τὸ χωρίον *Kastriko-
πάνι* (*Khiz-Kara*) εμρισκόμενον εἰς τούς πρόποδας τοῦ
ὄρους *Herdeleg-tepe* ὀνοράσσοντες ἀπό τάς ἀπαγωγάς τάς ὅποιας
ἔναμνον μέ τίς βάριες τῶν εἰς κουρσάροι καὶ μέχρι τοῦ χωρίου
ἐκείνου. 'Υπολογίζεται δέ ὅτι κατά τήν μαρτυρίαν τοῦ γέρον-
τος ὅστις ἥκουσε τήν παράδοσιν ταύτην παρ' ἄλλου γέροντος,
ὅστις ἡτο μάρτυς τοιούτων σκηνῶν, τό γεγονός θά συνέβη πρό
ἐνός τούλάχιστον αἰώνος ὅποτε ὁ κόλπος ἀπέβη δύσκολος καὶ
εἰς αὐτάς τάς λέμβους.- ⁽²⁾

Σήμερον τό *Kastriko-páni* εἶναι μεγόγειν χωρίον τῆς
'Ανατολικῆς Θράκης, τό δέ *Ntoukéni* ἀγροικία (τσιφλίκ) ἐν τῇ
περιφερείᾳ Αἴνου, ἀπέχον τό μέν πρῶτον περί τάς δύο ὥρας
ἀπό τῆς Κεσσάνης, ὅπτω δέ ἀπό τῆς Αἴνου, τό δέ δεύτερον περί¹
τάς τρεῖς ὥρας Β.Α. τῆς Αἴνου.-

(1) Βέρα: Ι. Θ. Σαραφράνη: Ὁ Σουλτάνος Ιοῦ Κανού οὐαΐζω-
νιορνία τῆς αἵρεσης τῆν διό τον θρησκείαν τοῦ 1265, εἰς έργασίον Θραμ-
μοὺς Μαυραράσιους οὐαΐζωντας θρησκεύοντας, Τομ. Β, σεγ. 47 οὐαΐζων.

(2) Προβ. "Θραμμαί", Τομ. ΧV, σεγ. 47 οὐαΐζων.